

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄.

*

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 4 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1914

*

ΑΡΙΘΜΟΣ 533

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ

ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΟΒΡΑΣΤΟΣ. Χαράζτη ε.;

G. CARDUCCI. Σ' ένα λεύωμα (Μετάφρ. Γ. Σπαταλιώ).

K. ΚΑΡΘΑΙΟΣ. Γύρω από την τιτανομαχία.

» » Τό τραγούδι του τρελοῦ.

ΓΑΥΡΟΣ ΟΡΝΙΘΗΣ. «Μὴ βάζεις τὴ δύναμή σου!...»

Γ. Σ. Νέα βιβλία (Νάλα; καὶ Νταμαγιάντα).

UHLAND.—Τὸ ἐρημοκλήσι :

ΨΥΧΑΡΗΣ κτλ. Ὁ «Νουμάς» στὸ 1915.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ. — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΣΤΟ 1915

Τὴν πρωτοχρονιά τοῦ 1912 γιόρταζε ὁ **Νουμάς** τὰ δέκα του χρόνια, καὶ τὸ πανηγυρικό του φύλλο (ἀριθμὸς 461) εἶταν ὁ καθρέφτης τοῦ δρόμου πὺν τράβηξε καὶ τραβούσε ἡ κοινὴ μας Ἰδέα, — ἰδέει καὶ ἀγίτη μας — ἀπὸ τὸν καιρὸ πὺν σήκωτε τὴ σημαία της ὁ **Νουμάς** καὶ ἀπρὶτὴ εἶπαμε κάστρο της τὸ **Νουμά**.

Ἐνας ἀπὸ μᾶς τέλειωνε τότες τὸ ἐγκώμιό του γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ **Νουμά** μὲ τὰ λόγια τοῦτα: «Τὸ συμπέρασμα μου εἶναι πὺς πρέπει νὰ πλερώνετε ταχτικά τὴ συντρομὴ σας στὸ **Νουμά**.»

Συμπέρασμα ὄχι καὶ τόσο ξιφνιστικό. Γιατί ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον εἶχε καταστήσει κανόνας, κάθε δημοτικιστὴς νὰ νομίζει χρέος του νὰ διαβίξει τὸ **Νουμά**, μὰ ὄχι καὶ κάθε δημοτικιστὴς νὰ πλερώνη γιὰ νὰ τὸν παίρῃ. Ἄγαπούσανε οἱ περισσότεροὶ τὸ **Νουμά**, μὰ χωρὶς νὰ κίμουνε τὴν παραμικρότερη θυσία γιὰ τὴν ἀγάπη τους. Ἐρτίσσε μάλιστα πολλοὶ νὰ κίμουνε τὸ συλλογισμό: «Ἄφρῶ εἶμαι δημοτικιστὴς, χρέος ἔχει ὁ **Νουμάς** νὰ μοῦ στέλῃ χάρισμα τὸ φύλλο. Δὲ μοῦ τὸ στέλνει; Θὰ πῆ πὺς δὲ μ' ἔχτιμᾶ.» Μερικοὶ τὸ δηλώσανε κίόλα μὲ τὴν ὑπογραφή τους. Καὶ ἀποκάτω ἀπ' ὄλα ἔβλεπε τὴ γενναίωσση σκέψη:

«Ὁ **Νουμάς** ἔχει πόρους καὶ βγαίνει, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴ δικὴ μου τὴ συντρομὴ.» Ἄφρῶ γι' ἀπάντησση στὴ σύστασση πὺς ἔπρεπε ὄλοι νὰ πλερώνουνε ταχτικά τὴ συντρομὴ τους.

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦρθε μόνο του. Τὸ χρόνο ἴσα-ἴσα πὺν ὄλος ζωὴ καὶ θάρρος γιόρτασε τὰ δέκα του χρόνια, βρέθηκε ὁ **Νουμάς** καὶ στὴν ἀνάγκη νάραιώσση τὰ φύλλα του. Ἄφρομῆ ὁ νικηφόρος ὁ πόλεμος. Ποιὸς συλλογιέται μὲ φημερίδα, ἕνα περιοδικὸ μπρὸς στὰ μεγάλα τὰ γεγονότα, μπρὸς στὰ ἔργα τὰ ἡρωϊκά; Τὸν ἄλλο τὸ χρόνο λιγύστεψέ τα, φέτος κιντύνεψε νὰ μὴ ξαναβγῆς, καὶ στὸ τέλος κουστούπωνε ὄχτῶ σελίδες μονάχα.

Τὸ περασμένο καλοκαίρι, ὄσο δὲν ἔβγαίνε ὁ **Νουμάς**, ὄλοι βλέπαμε τὴν ἀνάγκη ὄποτε νὰ ξαναβγῆ. Τώρα πὺν ἔδειξε πὺς ζῆ ἀκόμα, εἶμαστε βέβαιοι πὺς ἄμ' ἀνταμώσσουνε δυὸ φίλοι μας, πρῶτος λόγος τους θὰ εἶναι: «Εἶδες χάλια ὁ **Νουμάς**; Πρέπει ἐπιτέλους νὰ βγῆ ἕνα περιοδικὸ τῆς προκοπῆς.»

Ὅλ' ἀφρὰ θὰ λείπανε, ἂν ὁ καθένας μας ἀποφάσιζε νὰ προσφέρει κάθε μέρα στὴν Ἰδέα μᾶς πεντάρης ἀγάπη. Εἶπαμε, — μᾶς πεντάρης. Στὴν πεντάρη τούτη νὰ σταθοῦμε, καὶ ὁ **Νουμάς** προκόβει καὶ θεωρεῖται καὶ γίνεται τὸ παλάτι μας. Καὶ ὁ φτωχότερος μπορεῖ νὰ θυσιάσῃ μᾶς πεντάρη τὴ μέρα γιὰ τὴν ἀγάπη του, φτάνει νὰ θέλῃ, φτάνει νὰ τὴν ἀγαπᾶ μὲ τὰ σωστά του. Εἶναι καιρὸς πῶ καὶ ἡμεῖς νὰ μετρηθοῦμε, καὶ νὰ φανῆ πόσοι θὰ βρεθοῦμε ἱκανοὶ γιὰ μᾶς θυσία τόσο μικρὴ.

Ἔτσι, ἡμεῖς οἱ τρεῖς, πὺν ἔτυχε νὰ ξέρουμε καλὰ πὺς καὶ μὲ τί μέσα τὸ κατορθώνει καὶ βγαίνει ὁ **Νουμάς**, ἀποφασίσουμε καὶ κίνουμε σ' ὄλους τοὺς φίλους τῆς Ἰδέας τὴν παρακάτω

ΔΗΛΩΣΗ.

1. Ὅς τὸ τέλος τοῦ 1914 ὁ **Νουμάς**, καθὼς καὶ τὸ δήλωσε ὁ ἴδιος, θὰ βγάλῃ ὄπως-ὄπως μὲ τὰ μέσα πὺν ἔχει. Ὅσοι τοῦ κίθυστεροδνε τὴ συντρομὴ τους, ἐλπίζουμε νὰ φιλοτιμηθοδνε νὰ τὴ στείλουνε.

2. Γιὰ τὸ 1915, ἡ συντρομὴ θὰ εἶναι ὄρχιμῆς ἡ πράγμα εἰκοσι (20) τὸ χρόνο, καὶ τὸ φύλλο 40 λεφτὰ τὸ ἔνχ. Ἡ πεντάρη, πὺν εἶπαμε παραπάνω. Ἡ σωστότερα, πέντε λεφτὰ καὶ μισὸ τὴ μέρα.

3. Κανένας Ρωμὸς καὶ δημοτικιστὴς δὲ θὰ παίρῃ τὸ φύλλο χάρισμα.

4. "Όσοι θέλουνε τὸ **Νουμά** γιὰ τὸ 1915, πρέπει νὰ τὸ δηλώσουνε ὡς τὶς 10 τοῦ Δεκέβρη τοῦ 1914 μὲ γράμμα τους πρὸς τὸν κ. Α. Ταγκόπουλο ἐκδότῃ τοῦ **Νουμά**, καὶ εἴτε νὰ στείλουνε μὲ τὴ συντρομὴ τους εἴτε νὰ δηλώσουνε ἴσα μὲ ποιὰ ἐποχὴ τοῦ 1915 θὰ τὴ στείλουνε.

5. "Όσοι μποροῦνε, ἂς δηλώσουνε καὶ ἂς στείλουνε περισσότερες συντρομέες. Γιὰ ὅσες γραφτοῦνε, τόσα φύλλα θὰ παίρνουνε, καὶ ἂς τὰ χαρίζουνε ὁ καθένας στοὺς φίλους του. Ὁ **Νουμάς** ὑποχρέωτῃ ἄλλη δὲ θάχῃ παρὰ νὰ τοὺς στέλνῃ ταχτικά τὰ φύλλα. Ἔτσι, σὲ καλιότερα χρόνια, οἱ **φιλόμουσοι** τῆς Καθαρέουσας γραφόντανε γιὰ 100 λ. χ. σώματα, καὶ τὰ πλερώνανε, στὰ ἔργα ποὺ βγάζανε οἱ ὁμοϊδεάτες οἱ δικοὶ τους. Χαρὰ στὸ φίλο μας, καὶ καμῖρι μας ὁ φίλος ποὺ θὰ κάμῃ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸ **Νουμά**.

6. Ἐχοντας γιὰ βάση τὶς ὑπογραφές ἢ τὶς συντρομέες ποὺ θὰ λάβῃ ὁ Ταγκόπουλος ὡς τὶς 10 τοῦ Δεκέβρη, θὰ συντάξουμε τὸν προϋπολογισμὸ τοῦ φύλλου γιὰ τὸ 1915, ἐμεῖς οἱ ὑπογραμμένοι ἐδῶ, θὰ ὀρίσουμε πόσα φύλλα θὰ βγοῦνε καὶ μὲ πόσες τὸ λιγώτερο σελίδες τὸ καθένα, λογαριάζοντας πάντα πὼς πρέπει νὰ ζήσουνε, καὶ ὄχι μὲ ἀγέρα μοναχά, τὸ πρόσωπο ἢ τὰ πρόσωπα ποὺ θὰ φερῶνται τὸν καιρὸ καὶ τὸν κόπο τους στὴν ὕλικὴ δουλειὰ τοῦ φύλλου.

7. "Όσοι, ἔπως εἶπαμε, δηλώσουνε ἢ στείλουνε τὶς συντρομέες τους γιὰ τὸ 1915, θὰ δοῦνε τὰ ὀνόματά τους τυπωμένα στὸ τελευταῖο φύλλο τοῦ 1914. Ἄν ἀπὸ μετριοφροσύνη δὲ θέλουνε νὲ τυπωθοῦνε ἀλάκαρα, πρέπει νὰ δηλώσουνε ψεφτόνομα ἢ τάρχηκά τους. Ὁ δρος ἀφτὸς δὲν ἔχει καμιά ἐξίρεση. Ἔτσι μόνο θὰ μπορέσουμε νὰ μετρηθοῦμε ὅσοι ἀγαποῦμε τὸν ἀγώνα μας, κ' ἔτσι θὰ ξέρουνε ἔλοι μὲ τί πόρους θὰ βγῇ ὁ **Νουμάς** στὰ 1915.

8. "Όσοι δηλώσουνε καὶ δὲ στείλουνε, θὰ δοῦνε τὰ ὀνόματά τους ξανατυπωμένα ὀλόγραφα, σὴν περῶσῃ ὁ καιρὸς ποὺ θὰ δηλώσουνε.

9. Τὸν Ὀχτώβρη τοῦ 1915 θὰ γίνῃ ἄλλη δὴλωσι γιὰ τὸ 1916.

Παρίσια — Ἀθήνα, τέλη τοῦ Σταβροῦ, 1914.

ΨΥΧΑΡΗΣ
Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΝΤΕ ΛΑ ΜΠΟΥΓΕΡ.— Ἀναριθμητοὶ ἄνθρωποι κατατρέφονται ἀπὸ τὸ χαρτοπαιγνιο, καὶ λένε μὲ ψυχραιμία πὼς δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν ἂν δὲν παίξουν. Τὴ ἡλιθιότητα! Ἡδὲ συγνώμῃ σου κανένα νὰ πῇ ὅτι δὲν μπορῇ νὰ ζήτῃ χωρὶς νὰ κλέψῃ, νὰ δολοφονήσῃ, νὰ ἀκολουθῇ ῥέμπελο βίον;

ΓΥΡΩ ΑΠὸ ΤΗΝ ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ

Καμικὴ μα κι' ἀπελπιστικὴ ἢ λυπηρὴ κι' ἀγαπᾶται χτήρη μερικῶν, πὼς ὁ πόλεμος δὲν εἶναι σήμερα λιγότερο βάρβαρος ἀπὸ τους πολέμους τῶν Οὐνῶν ἢ τῶν Τούρκων τοῦ Οσμαν ἢ τοῦ Βαγιαζίτη. Φιλανθρωπὸς πόλεμος, πολιτισμενὸ ἀλληλοφκῶμα, χριστιανικὴ ἀρπαγῆ, λουλουδιὰ βία, βελουδινα κανονια, τσοκαλατενια οδουζικ, μεταξωτο ξεκοιλιασμα, — νὰ ἡμεγαλὴ Ουτοπια, la grande illusion! Το ναὶ καὶ το οχι σε μια λέξη.

Όσοι δὲν εἶδ'νε ἀπο κοντὰ τὸν πόλεμο, ἢ ὅσοι τὸν εἶδαν, μὰ δὲ μπορεσανε ἢ δὲ θελησανε νὰ τονε νιωσουν, τριβουνε τὰ ματιὰ τους βλέποντας αὐτὰ ποὺ γίνονται στο μεγάλὸ μακελιο τοῦ 1914. Κι ἀγαπᾶχτομε γιὰ τὶς γερμανικὲς θηριωδιες καὶ βάρβαροτητες, ἐπειδὴ διαβάζουμε τὶς ἐλληνικὲς ἐφημεριδες, ποὺ εἶναι τὸ ἴδιο, κι' ἴσως καὶ περισσότερο, σα νὰ διαβάζουμε τὶς γαλλικὲς ἢ τὶς ἐγγλεζικὲς ἢ τὶς ρουσικὲς. Ἄν παλε διαβάζαμε τὶς γερμανικὲς ἢ βιεννεζικὲς, ἢ ἀγαπᾶχτηρη μας θὰ εἶτανε γιὰ τὶς γαλλικὲς, ἐγγλεζικὲς καὶ ρουσικὲς βάρβαροτητες. Ὁ κόσμος ψαχνεὶ στα σκοτεινὰ γιὰ τὴν ἀλήθεια· μὰ ἡ ἀλήθεια δὲ βρισκεται ἐκεῖ ποὺ τὴ ζήτησανε· καὶ τὴνε ζήτησανε ἐκεῖ ποὺ δὲ βρισκεται, γιὰ τὸ ψεμὸ εἶναι ὁ μεγαλύτερος κερχόντας στὸν κόσμον αὐτό.

Ὁ πόλεμος δὲ γίνεται, οὔτε μὲ κομρετι, οὔτε μὲ λουλουδιὰ. Πόλεμος θὰ πει, ἢ ἐπίδοξη τῆς θελητῆς τοῦ ἐνος ἀπανω στη θελητῆ τοῦ ἄλλου: ἡ **Νικη μὲ καθε τροπο καὶ καθε μεσο**. Φονὸς καὶ δολοφονια, ἀπατη καὶ κατασκοπια, ψεμα καὶ συκοφαντια. Ὀλα.

Καὶ οἱ συνθήκες; Ὁ: συνθήκες εἶναι νομοὶ ἀνθρώπωνοι. Καὶ οἱ νομοὶ υποθετοῦνε καποιον ποὺ ἔχει τους ἐφαρμωσει· μὰ στὰν αὐτοὶ ποὺ ἐφτιασαν τους νομοὺς πιαστουνε ἀναμεταξὺ τους, πὼς θελετε νὰ τους ἐπιβῆλλει; Νόμος πια εἶναι ἢ βία, καὶ ὅλες οἱ συνθήκες δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο ἀπὸ ἐνα κομᾶτι χερτι.

Πολιτισμενὸς πόλεμος καὶ βάρβαρος πόλεμος: κι' οἱ δύο βάρβαροι εἶναι. Ἡ διαφορὰ εἶναι πὼς στὸν πρῶτον ἢ βάρβαροτητα γίνεται μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ σκοπο τῆς νικῆς, ἐνω στὸ δευτερο γίνεται καὶ παραπανηγια βάρβαροτητα, ἐτσι γιὰ τὴν ἡδονὴ τῆς καταστροφῆς τοῦ σκοτωμοῦ καὶ τοῦ παιδεμοῦ. Μὰ εἶναι τόσο δυσκόλο πρᾶμα νὰ ζῆται κανεὶς ἀπὸ ἐνα ὀλοκληρὸ λαὸ ἀναθρεμενο μὲ το μετρος, βάρβαροτητα πολιτισμενῆ, ποὺ πρέπει κανεὶς νὰ περιμενεὶ πὼς **σιγουρα καὶ παντοτε**, μὲ μ' αὐτῆνε, ἔχει γινεὶ καὶ λιγὴ ἢ πολλὴ βάρβαρη βάρβαροτητα.

Δὲν κηρυχῶ μ' ὄλ' αὐτὰ τὴν παγκοσμια εἰρηνη.

ουτε υπερασπιζομαι την απανθρωπια : αναδω μοναχα ενα ταπεινο καντηλακι στο λησμενημενο ναο της Θεας Αληθειας.

Ω, το Θεο και το Χριστο, ολοι τους ζητανε για συμμάχους. Οι ανθρωποι, δε συλλογίζονται αυτο που γυρευουμε ; Όταν κι' αυτοι βγουν απο την ουδετεροτητα, πώς θα μετολδήσει μεθαιριο για την Ειρηνη ;

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

“ΜΗ ΒΑΖΕΙΣ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΟΥ!...”

“Απ’ τὸ παράθυρό μου, ποῦ ἔβλεπα στήν αἰθλή, μιὰ φορὰ τὰ ξημερώματα ἀγλαὰ αὐτῆ τὴν κουβέντα, ποῦ ἔκανε μὲ τὴν πλύστρα μιὰ ὑπερότεια τοῦ σπιτιοῦ.

— Καυμένη! πῶς μπορεῖς καὶ πλένεις κἀπὲ μέρη ! ; Ἐγὼ λίγα σατουριστὰ ἔιλυα καὶ κατακόπηκα.

— Πλένε χωρίς νὰ βιάζης τὴ δύναμὶ σου, καὶ δὲ θὰ κουραστῆς ποτέ σου.

“Ἐνα ἀπόβραδο ποῦ γύριζα σπίτι μου κουρασμένος καὶ μοῦ φαινότανε ὁ δρόμος ἀτελείωτος, σὰν τὴ μεγάλη Σαρακοστή, εἶτα μέσα μου :

— Μπρὲ δὲ βιάζω σὲ ἐνέργεια τὴ συμβουλὴ τῆς πλύστρας ; . . . .”

“Ἐπερπατοῦσα λοιπὸν «χωρὶς νὰ βιάζω τὴ δύναμὶ μου» καὶ ἔρτασα σπίτι μου δίχως νὰν τὸ καταλάβω, τόσο, ποῦ θυμῆθηκα τὸν ἱστορικὸ λόγον τοῦ τριπέλη : «Ποὺ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ; ! . . . .”

“Ο θρίαμβος ὅμως τῆς συμβουλῆς τῆς πλύστρας ἦταν ἡ χθεσινὴ ἐφαρμογὴ τῆς.

Σκυμμένος ἔγραφα κάμιν ποῦ ἔτρεπε νὰ τελειώσῃ γρήγορα, ὅταν ἀνοίγει ἡ πόρτα τοῦ γραφείου μου καὶ θροναίξεται κοντὰ μου ἕνας χισομέρης καὶ πολυλογῆς, ἄνθρωπος ὅμως ποῦ δὲν ἔπρεπε νὰ δυσαρεστηθῆ, καὶ ποῦ δὲν ἦτο γιὰ διώξιμο.

“Ἐλεγε, ἔλεγε, ἔλεγε . . . . ποῦ νὰ τελειώσῃ ! . . . .

— Δὲ σὲ πειράζει ποῦ γράφω εἶναι τυπικὰ πράγματα . . . .

— Τὴ δουλειά σου ἐλεύθερα ! . . . .

— Τὴ δουλειά μου ! . . . . Μὰ ποῦ κἀπὲ τρεῖς καὶ λίγο μοῦ ζητοῦσε τὴ γνώμη μου σ’ αὐτὰ ποῦ ἔλεγε ! : ..

Στὴν ἀτελεισία μου θυμῆθηκα τὴ συμβουλὴ τῆς πλύστρας. Ἀποφάσισα λοιπὸν ν’ ἀκούω ἀλλὰ νὰ μὴν προσέχω : «Νὰ μὴ βιάζω τὴ δύναμὶ σου . . . .”

Κοντὰ στ’ ἄλλα, φαίνεται ὅτι μοῦ ἀνέπτυξε καὶ ὅ,τι εἶχεν ἀκουστὰ καὶ διαβασμένα γιὰ τὸν Καποδίατριά—

κοινότητα καὶ γνωστότητα πράγματα— ἡ τελευταία δὲ φράση τῆς δουλίας του αὐτῆς, γιὰτὶ ἐπραγματεύθη καὶ πολλὰ ἄλλα θέματα, ἦτον : «καὶ στὰ γραψίματά του ὁ Καποδίατριάς ἔρριχνε μαύρην ἄμμο» . . . Καὶ ἐγὼ ἐπανελάβα τότε :

“Ἐρριχνε μαύρην ἄμμο . . . .”

Φαίνεται ὅτι καιόπιν ὁμίλησε καὶ περὶ τοῦ Ὀθωνος γιὰτὶ πῆρε τὸ αὐτί μου : «Καὶ τὸν εἶπαν κουφὸ καὶ ξένην ἀκρίδα».

Καὶ ἐγὼ κουνῶντας τὸ κεφάλι μου ἐπανελάβα : «καὶ ξένην ἀκρίδα ! . . . .”

Καὶ ἔτσι, μιὰ ὥρα ποῦ κἀθησε, καὶ αὐτὸς εἶπε ὅσα ἤθελε γὰ πῆ, καὶ ἐγὼ ἔγραψα ὅ,τι ἔπρεπε νὰ γράψω καὶ παρηκολούθησα τὴν ἀπεραντολογία του : «χωρὶς νὰ βάλω τὴ δύναμὶ μου».

ΓΑΥΡΟΣ ΟΡΝΙΘΗΣ

Σημ. «Νουμά». Μιὰ μέρα, ποῦ κάποιος πολυλογᾶς μιλοῦσε μὲ τὸν Ξενοπούλου, τὸν ἀκ ὕσαμε νὰ κἀνὲ τὸ ἴδιο.

— «Σύλλογος φιλολογικὸς χωρὶς φιλόλογους. Σύλλογος Εἰσαγγελίων χωρὶς Εἰσαγγελεῖς. Σύλλογος δραματικῶν συγγραφέων χωρὶς Συγγραφεῖς, ...» ἔλεγεν ὁ πολυλογᾶς :

— Χωρὶς συγγραφεῖς ! ἐπανάλαβε ἀφηρημένος ὁ Ξενοπούλος.

UHLAND

ΤΟ ΕΡΗΜΟΚΛΗΣΙ

Φαντάζει ἀπάνου στήν κορφὴ τὸ ἐρημοκλήσι ποῦ ὄλο τὸν κάμπο κάτου γέρονει καὶ κοιτάει, καὶ ὁ νέος βοσκὸς στήν κρύα, τὴν κρουσταλλένια βρύση, τραγοῦδι ἕνα γλυκὸ, χαρούμενο ἀρχινάει.

Μὰ ξάφνου νὰ, ἡ καμπάνα τοῦ ποῦ ἀργὸ, θλιμμένο, κάποιον σκοπὸ πέρα νεκρῶσιμιο σημαίνει . . .

Παύει ὁ βοσκὸς ὁ γελαστὸς τὸ εὐτυχισμένο τραγοῦδι του γιὰ νὰ μιντέψει τὴ συμβαίνει.

Γιὰτὶ νὰι καὶ κηρὰ ποῦ θάρτουν—ἐκεῖ πέρα— κεινοὺς ποῦ κάτου ἐδῶ ζοῦν τῶρα εὐτυχισμένοι . . .

— Ὡ νέε βοσκέ, τὸ σήμαντρο ἀργὸ μιὰ μέρα καὶ γιὰ τὰ σὲ θ’ ἀκούσουν νὰ σημαίνει !

ΜΕΝΑΝΤΡΟΣ ΜΑΓΝΗΣ

ΡΑΣΚΙΝ.— Στὴν ἀγνή τέχνη, τὸ χέρι, ἡ σκέψη καὶ ἡ καρδιά τοῦ τεχνίτη βαδίζουν μαζί. Μὰ τέχνη δὲν εἶναι ἀναδημιουργία καὶ οὔτε ἐργάζεται κανεῖςστις ἄγνοες στιγμῆς. Δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε κάτι ὅταν δὲν ἔχουμε ἄλλο καλύτερο νὰ κάνο με.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΤΡΕΛΟΥ

Είμαι τρελος ! ειμ' ο τρελος !
 Ειμ' ο τρελος μεσα στη χωρα.
 Με φευγουν ολ' οι γνωστικοι
 Σα λωβα, σα φωτια, σαν ψωρα

Ειμ' ο τρελος, φευγω κι'εγω
 Τους γνωστικους — Τι θελει η λοξα
 Με τους σωστους, με τους σοφους
 Με τους παραδες, με τη δοξα !

Στο δρομο καθως περπατω
 Παραξενα ολοι με κοιτανε :
 Κοιτατε βλεπετε τον τρελο
 Οι φρονιμοι καθως περνανε . .

Για δες τους με τις βοιδιγες
 Η τις μακριες τραγισιες μουρες !
 Συλογισμενοι ή γελαστοι,
 Γιοματοι λυπες και σκοτουρες —

Διοριστηκες ; θα διοριστεις ;
 Δεκα χιλιαδες ; μια δραχμιουλα ;
 Η πεθερα σου ; τα παιδια !
 Σου πηρε ο γειτονας τη δουλα !

Παρασημο ! Προβιβασμος !
 Δεν περασεν ο σκουπιδιαρης ; !
 Παντρευτηκες ; θα χωριστεις ;
 Ταφτιασε ; Να τη ματαπαρεις ; . .

Χαλαζι, χιονι, και βροχη —
 Κι' απε και τι ; θα βγη λιακαδα ! —
 Που πατε, τρελογνωστικοι ;
 Τι τρεμεις, φρόνιμη κωλάδα ;

Μα γοι χα χα χα χα τρελος,
 Ειμ' ο τρελος μεσα στη χωρα,
 Κι' ολονθε ξεγνιαστος τραβω
 Μεσ στις ζωης την αγρια μορρα

Λεφτο δε δινω — ειμ' ο τρελος —
 Γι' ολες τις μπορες, εχω ομπρελα . .
 Και την ομπρελα που κρατω
 Οι γνωστικοι τη λενε τρελα.

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

GIUSUE CARDUCCI

Σ' ΕΝΑ ΛΕΥΚΩΜΑ

«Ancor mi ride nella fantasia...»

Άκόμα μου γελάει στη φαντασία
 Τό ντροπαλό, κορίτσι, πρόσωπό σας
 Τό βλέμμα και τό υπόκλιση τό γέλιο
 Τών μετωπών σας,
 Κι' ό νοῦς μου σ' ἄλλα χρόνια ἔποπ' ανιέται.
 Σά νόμιζα τόν ἔρωτα θεῖο πρᾶμα,
 Καί νά γλυστράει μορφή λευκή μέσ σ' ἄνθια
 Γρουκᾶω μέ κλάμα
 Κάτου στό φῶς τοῦ φεγγαριοῦ κ' ἐκεῖ γλυκεῖς ἀπλώνω
 Ψιθυρισμούς και στό θολό τ' ἀγέρι ἀκατώνω.

Μάβρος διαβάτης σέ κλειστή κοιλάδα
 Στά βράχια ἀπ' ἔρημη νύχτα τρομαγμέος
 Ἄν τά μάτια του ἀσκόσει ἐκεῖθες πᾶσαι
 Κατεβασμένος
 Στά διάβα τοῦ βουνοῦ, κοιτάζει ἀκό, α
 Τίς πλαγιές φωτισμένες και στό νοῦ του
 Τοῦ ταξιδιοῦ του τήν ἀρχή, τοῦ τόπου
 Τοῦ γεννημοῦ του
 Τήν ἀνοιξη, ὁ βαριόμοιρος θιμείται και στενάζει
 Καί τή φωτιά τήν πατρική στις ὄρες πού βραδιάζει.

Στις γλυκές ἁρμονίες παντοῦ σ' ἀρμένεις,
 Στό φῶς, στή γλῶση, στό ἐρωτιέμένο ἀγέρι
 Στενάζει μου ἡ καρδιά, μέ ἡ τριζυμῖα
 Μέ πάει σέ μέρη
 Πού οἱ βοριάδες μαυιάζουν μίσση, ἀγάπες
 Χ' ἴω χρόνων, και μέσ ἀπ' τά μνημοῦρια
 Γιωματά ὄργη και θόρυβους σαλπικων,
 Βγαίνουν μέ φύρα.
 — ὦ ! κόρες μήν τ' ἀκοῦτ' ἐσεῖς, μέ ἀγνές, παιδρες κοιτάτε
 Τ' ἄνθι τοῦ ῥόδου πού γοργά διαβαίνει νά τρυγάτε.

Ἄλωνάρης 1914

Γ. ΣΠΙΤΑΛΛΑΣ

ΡΑΜΠΙΝΤΡΑΝΘ ΤΑΓΚΟΡ (Ἄπό τὰ «*Δυρικά ἀ-
 φιερώματα*»). — Μ' ἔκαμες ἀτέλειωτο. Αυτό ναι τό θέ-
 λημά Σου και ἡ χαρά Σου. Τό φαρφουρνέιο αὐτό ποτήρι
 δέν πᾶνεις νάν τ' ἀδειάζεις ἀκατάπαντα και νά τό γεμίζεις
 δέν πᾶνεις μέ καινούργια ζωή.

Τή μικρή αὐτή καλομένη φλογέρα μου τήν ἔφερες πέρα
 ἀπό τοῦς λόφους και τὰ λειβάδια, πού ἀντηχοῦνε ἁρμονικά
 σά σφυράω, μαυῖη μελωδίες αἰώνια νέες.

Στό ἀθάνατο ἄγγιγμα τῶν χειρῶν σου, ἡ καρδιά μου
 σπορταράει ἀπό χαρά και ξεχειλίζει ἀπό ἀνελάλητη διά-
 χυση.

Γιὰ τ' ἀνεξάντητά σου δῶρα δέν ἔχω παρὰ τίς μικρές
 μου φουχτες. Μά τὰ χρόνια μου περνοῦν κι' ἀκόμα ξαζο-
 λουθῆς γὰ τὰ ῥίγγης ἀπό πάνω, και πάντα βρίσκεται μιά
 μικρή μέσα σ' αὐτά γωνιά νά τά δεχτῆ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓ' ΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομὴ χειροιδιότη : Γιά τὴν Ἑλλάδα δρ. 10. Γιά τὸ ἐξωτερικὸ γρ. χρ. 12 50.—Γιά τὶς ἐπὶ ἑστέρας δεχόμεστε καὶ τρεῖς ἡμερ. συντρομῆς (3 δρ. τὴν τεμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂν δὲν προπλερώσει τὴ συντρομὴ του

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούντε στο γκαφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται ἐστὴν Ἀθήναι σ' ὅλα τὰ κίβκια, καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου (ὁδὸς Σταδίου 4?)

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΟΧΙ λόγια κούφια, μὰ ὀνόματα. Καὶ προκαλοῦμε τὴν « Ἑστία » γὰ μᾶς ἀναφέρει, μὲ τ' ὄνομά του, *ἐνα*, μονάχα ἓνα, δημοτικιστὴ πού ἔγινε δημοτικιστὴς ἢ γιατί ἀναγκάστηκε, ἀπὸ ἀγραμματισμοῦ, νὰ σιματῆσει στὸ σχολαρχεῖο ἢ, ἀπὸ ἀγραμματισμοῦ πάλι, « ἀποβληθέντα ὡς ἀνεπίδεκτον οἰασδῆποτε βελιώσεως ἀπὸ τὴν πρώτην τάξιν τοῦ Γυμνασίου. »

Ἔτσι μοναχὰ θὰ δικαιολογοῦσε τὸ κύριο ἄρθρο της, « Αἱ πρωθυπουργικαὶ δηλώσεις » τῆς Παρασκευῆς, 26 τοῦ Σεπτεμβρίου.

Οἱ δημοτικιστὲς **ξέροντε** γράμματα. Αὐτὸ καιρὸς πὰ γὰν τὸ νιώσει καὶ ἡ « Ἑστία. » Ξέροντε πολλὰ γράμματα, ξέροντε τόσα γράμματα ὥστε νὰ φημεύουντε μὲ τὸ σωρὸ τὰ γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ μαργαριτάρια πού λαμποκοποῦντε στὰ κύρια ἄρθρα τοῦ χειρομένου Ἀθηναίου τύπου.

Μ' αὐτὸ δὲ θέλουμε νὰ ποῦμε πὸς δημοσιογράφους ἐστὴν Ἀθήναι γίνονται μόνο ὅσοι δὲν μποροῦντε νὰ φτάσουν οὔτε ἴσως τὸ Σχολαρχεῖο— μὰ τὸ ἀναφύουμε ἔτσι, γιὰ γούστο, καὶ γιὰ νὰ λάβει ἡ ἀγαπημένη μας ἡ « Ἑστία » νὰ γράφει πράγματα ἀστήρικτα, καμὴ φορά καὶ ἀνόητα.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΗΣ βέβαια δὲν εἶναι ὁ κ. Βενιζέλος, καθὼς δὲν εἶναι καὶ δημοτικιστὴς. Δηλαδή, μορεῖ νῆναι καὶ σοσιαλιστὴς, ὅπως εἶναι καὶ δημοτικιστὴς, ὡς κ. Βενιζέλος,

ὡς πρωθυπουργὸς ὅμως δὲν εἶναι, ἢ γιατί δὲ θέλει, ἢ γιατί δὲν πρέπει νῆναι.

Καὶ γιὰ τούτα βρήκαμε σωστὴ τὴν παρατήρησιν τῆς « Νέας Ἑλλάδας » στὸ ἄρθρο της : Τὸ ἐργατικὸν ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν (« Ν. Ἑλλάς » 1 Ὀκτωβρίου), πὸς « Ὅχι μόνον αὐτὸς πρῶτος καὶ μόνος ἐξ ὅλων τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν κα ἐνόη-ε πού ζεῖται τὸ ἐργατικὸν ζήτημα, ἀλλὰ καὶ ἐγένετο ἀφορμὴ νάποκτῆσῃ ἡ Ἑλλάς ἐργατικὴν νομοθεσίαν, ἢ ὅποια εἴαν, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, δὲν εἶναι οὔτε πλήρης οὔτε καθ' ὅλα ὀρθή, ὅμως διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ἐπετεύχθη θ' ἀποτελέσῃ ἐποχὴν διὰ νὰ θεωρηθῆ ὁ κ. Βενιζέλος ὁ πρῶτος Κυβερνήτης, ὅστις ἐμερμήνησε περὶ τῶν ἀποκλήρων τῆς μίρας τῶν ἀτυχῶν ἐργατῶν. »

Ὅ, τι ἔκαμε γιὰ τὸ ἐργατικὸ ζήτημα, τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ γιὰ τὸ γλωσσικὸ. Κ' ἔτσι ὁ κ. Βενιζέλος, γιὰ ἂ δυὸ αὐτὰ μεγάλα Ζητήματα θὰ μῆναι ἐστὴν ἱστορία τοῦ τόπου μας ὡς Προδρόμος.

Ἔγινε ἡ ἀρχὴ. Τὴ συνέχεια καὶ τὸ τέλος θὰν τὰ φέρει ὁ καιρὸς, ἴσως καὶ ὁ κατάλληλος Κυβερνήτης, ὁ ἀληθινὰ δημιουργὸς, πού θὰφθεῖ ἐστὴν ὥρα τὴν κατάλληλη.

ΣΑΣ σιταίνουμε ἐξχωριστὰ τῆρα τοῦ Καρθαίου « Γύρω ἀπὸ τὴν τιανομαχία ». Εἶναι γινώματα σ' ἐπὴ καὶ εἰλικονεία—ἀρετὲς καὶ οἱ δυὸ τοῦ διαλεχτοῦ μας συνεργάτη.

Στ' ἄρθρα του αὐτὸ ὁ Καρθαῖος—πού ἐλιτίζουμε νῆροντε καὶ συνέχεια—οὔτε ἡ μάσκα τοῦ ἐθελόφρονα φορεῖ, οὔτε τὸ ἀντιμιλιταριστὴ ἢ. Εἶναι ὁ ἄρθροπος ὁ στοιχιστὸς, πού βλέπει καὶ κρίνει. Καὶ γὰν οὐκ ἀπὸ κάθε γραμμὴ τοῦ ἐμεις τουλάχιστο, βλέπουμε νὰ ζωντανεύει ὁ Στοιχιστὴς, πού γιομίζει τὸ δεύτερο μέρος τοῦ ἀριστουργηματικοῦ ποιήματος τοῦ Παλαμά—Ἐθρόπη.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ο ΣΠΟΥΔΑΙΟΣ

Λογουζάκη. Ἐπιλωμένος στὸ γκαφεῖο του τριπελιάζει. Χτυπᾷ :

— Ἐμπερὸς !

Ἄρραγμα τὴν πέννα στὸ χέρι καὶ σάχημο στὸ χαρτί. Οὔτε σηκώνει τὰ μάτια του νὰ σὲ κοιτάξει. Μπαίνει ὁ ἓνας, μπαίνει ὁ ἄλλος, μπαίνει ὁ τρίτος καὶ ὅλοι γιὰ δουλιεῖς σπουδαῖες καὶ βιτσιεῖς τοῦ μιλοῦν. Κοιροτισμένη, βλέπει, ἀπὸ πρὶν ἢ μηχανή, ἀχινιάει νὰ δουλεύει ἐστὴν ὥρα της.

Καὶ θαμπώτισαι καὶ φεύγεις μουρμουρίζοντας :

— Μωρέ, τί σπουδαῖος ἀνθρώπος ! Οὔτε νὰ φωνασίει δὲν ἀδειάζει !

Ο ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

Λογουζάκη. Βιβλίον δὲν ἀνοίγει. Καιρὸς χαμένοσ ! Γιὰ ιδέες δὲ χάνεται. Κουροφέξιλα ! Δουλιὰ πού νὰ μὴν κερδίζει, πενήντα τουλάχιστο στὰ ἑκατό, δὲν κα-

ταπιάνεται. Τ' άγώγι ξυπνάει τόν άγωγάτη! Φιλανθρωπία, άλλρουισμό, λύπηση για ξένες συμφορές, δέν τά νιώθει. Για τό έγώ του ό καθένιας!

Κι όλοι τονέ θαμάζουνε, κι όλοι ξεφωνοῦνε:

— Νά, πραχικό μυαλό!!

Ο ΚΑΤΑΧΤΗΤΗΣ

Λογονάχη. "Όσες τόν κοιτάζουνε στο δρόμο, τόν άγαποῦνε. Κι όσες δέ γυρίσουνε νά τονέ δοῦνε, δέν τό κάνουνε γιατί δέν τόν προσέχουνε—μ'τά! κάθε άλλο!—μά γιατί φοβοῦνται, μήπως κοιτάζοντάς τονε, σαγηνευτοῦν.

Και γυρίζει στο σπύτι του τό βράδι χορτασμένος από άγάπη. Καί λυπάται μόνο πού δέν μπορεί, με τόν ίδιο τρόπο, νά χορτάσει και τό στομάχι του.

Ο ΖΟΥΛΙΑΡΗΣ

Λογονάχη. Λαχταράει ό,τι βλέπει νάχει ό άλλος; και γκορνιάζει και τρώγεται με τόν έαυτό του, κι άς μήν έχει κανένα λόγο νά γκορνιάζει και νά τρώγεται.

Γκορνιάζει με τή γυναίκα του γιατί φαντάζεται πώς δέν τοῦ είναι πιστή και πάλι γκορνιάζει γιατί δέ σιγουρίζεται και δέν κοιμψεύεται κ' έτσι κανείς δέ γυρίζει στο δρόμο νά τήν κοιτάξει.

— Είδες τή γυναίκα τοῦ Γάκια πώς μόλις βγει από τήν πόρτα της όλοι πάνε νάν τή φάνε με τά μάτια τους;

“Ο ζουλιάρης είναι ικανός νά ζουλέψει ακόμα και τήν άρρώστια τοῦ φίλου του και νά πει:

— Είδες πόσο συμπαθητικό τόν κάνει ή κτρινάδα του; Έγώ με τούτη τή γαϊδουρινή υγεία μου σά χασάλης; κατάνησα!

ΘΕΟΒΡΑΣΤΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΝΑΛΑΣ ΚΑΙ ΝΤΑΜΑΓΙΑΝΤΗ

Έπεισόδιο τοῦ Μασαχάρα

Μεταφρασμένο από τό Λορέντο Μαβίλη και τόν Κώστ. Θεοτόκη. — Έκδοσι τοῦ Περιοδικοῦ «Γράμματα». Δραχ. 1.25. (Μουλιέται στο βιβλιοπωλείο Βασιλείου—Κονκλάρα, όδός Σαβδίου 42.)

Με τή μετάφραση αυτή, πού χάρι στον Κώστα Θεοτόκη έχουμε διάκερη, τά νεοελληνικά γράμματα απόχτησαν κ' ένα νέο άζωμα άριστοῦργημα, άριστοῦργημα μεταφρασμένο, από τόν ποιητή Μαβίλη και τό χαλκέντερο σοφό Θεοτόκη. Η μετάφραση είναι καμωμένη σε δεκαπεντασύλλαβα δίστιχα όμοιοκατάληχτα.

Γιά τό έπεισόδιο αυτό, πού άποτελεί τέλειο έπος, έχτο. πού στον πρόλογο, πού παράθετε ό Θεοτόκης, μεταφρασμένο από τό Γερμανικό, γίνεται σύντομος, μά διαφανιστικότατος λόγος, κρινουμε και τόν έαφτό μας άκατάλληλο νά κρινει. Ένα μόνο θα σημειώσω ότι, τό έπικό αυτό ποίημα μπορεί νά συγκριθεί με τήν ‘Οδύσσεια, και μόνο κάποια πολυλογία, πού προέρχεται από τή συχνή επανάληψη τών ίδιων θολώνει πού και πού τό άριστοῦργηματικό ξετύλιγμα της ύπόθεσης. Νά, τί λέει ό Γκαίτε γι' αυτό σ' ένα του έργο:

«Φιλιά και της Σακούνταλας ταιριάζουν και τοῦ Νάλα,
Τι σάν αυτά ποίημα στον κόσμο δέν είν' άλλα».

“Όσο για τή μετάφραση, αν μπόρεσαν δηλαδή νάποδώσουν τό κείμενο, έχτος πού δέν είμαι ό κατάλληλος, γιατί δέ γνωρίζω Ίντιάνικα, μά θα είτανε και περιττό, αν όχι σχολαστικό και κομικό, προκειμένου γιά τό Μαβίλη και τό Θεοτόκη, ανθρώπους πού πολλά γενναία δείγματα μās έδωκαν της υπερεφυσειδούς εργασίας τους. Έμεις θα ξετάσουμε σε σύντομες γραμμές τό τεχνικό μόνο μέρος.

“Όποιος άρχίσει νά διαβάσει τή μετάφραση αυτή με λιγούλακι προσοχή, άμέσως θα σκεφτεί πώς ό μεταφραστής, ό Μαβίλης, δέν εφρόντισε μόνο νάποδώσει ξερά τό νόημα, μά έ.αμε διαλοή στις λέξεις; κ' έζητησε νά μεταχειριστεί τις ήχερότερες. Οι στίχοι τοῦ Μαβίλη από νέουσε μίν ώραία μουσικότητα. Και δέν είναι μόνο αυτό, μά προστάθησε, καθώς φαίνεται από τό κομμάτι πού μετάφρασε, νά μη μās πει τό νόημα όπως όπως, άρκει νά τό παίρνει ό νοῦς, μά νά τό άποδώσει σε καλλιτεχνική μορφή, νά τό πει ώραία. Αυτό κατά τή γνώμη μας δέν είναι μία άπλή μετάφραση, έστω πιστή, μά είναι μία καθαρά δημιουργική καλλιτεχνική εργασία, πού μονάχα έμπειρος καλλιτέχνης μπορεί νά πιχειριστεί.

“Ο δεκαπεντασύλλαβος τοῦ Μαβίλη έχει πολλά κοινά σημεία με εκείνον τοῦ Κρητικοῦ, τοῦ Σολωμοῦ, και σε κάμποσα μέρη, μάλιστα, φτάνει σε άξιοθάμαστην όμοιότητα. Έκει ο πού συχνά τόν άπομακρύνει, είναι ή χρήση της δευτεροβάθουσας τομής, τήν όποιαν όμως μεταχειρίζεται με πολλή προσοχή γιά νά μη σβύσει τήν κύρια, και σε λίγα μέρη συμβαίνει τό έναντίο.

“Η γλώσσα τοῦ Θεοτόκη είναι πιο κοινή, λιγότερη διαλεκτή και ήχηρή και πιο Κορφιατική. Η προστάθεια τοῦ Θεοτόκη, απ' ό,τι μπορεί κανένας νά καταλάβει από τή μεταφραστική του εργασία, είναι νάποδώσει όσο τό δυνατόν περισσότερο τό κείμενο, νάποδώσει περισσότερο τό νόημα. Μήπως δέν έκαμε τό ίδιο στην άξιοθάμαστη μετάφραση τών Γεωργικῶν τοῦ Βιργίλιου και της «Σακούνταλας» τοῦ Καλιντάσα, πού σ' αυτό τό τελευταίο προσπάθησε νά βαστάξει και τό ύφος πού είταν γραμμένο τό πρωτότυπο; Αν ή μετάφραση τοῦ Μαβίλη είναι εργασία έμπειρου καλλιτέχνη, τοῦ Θεοτόκη είναι σοφοῦ.

“Ο δεκαπεντασύλλαβος τοῦ Θεοόκη διαφέρει στο τεχνικό μέρος κάμποσο από κείνον τοῦ Μαβίλη. Δέν είναι τόσο μουσικός, ούτε τόσο δεμένος. Συχνά δευτεροβάθοντες τόνι πνίγουν τους προτεβόντες και οι δευτεροβάθοντες τομείς, πού πρώτος μεταχειρίστηκε στο δεκαπεντασύλλαβον ό Πολυλάς και κατόπιν ό Πάλλης; και άλλοι, και πού ό ίδιος ό Θεοτόκης μεταχειρίστηκε σε μεγάλη κλίμακα στη μετάφραση τών Γεωργικῶν, παίζουν εδώ άρκετό ρόλο ει; βάρος τών κύριων τομῶν. “Ολ' αυτά σχηματίζουν τήν παρατηρούμενη διαφορετική έντύπωση σ' εκείνον πού περνάει από τό κο

μάτι που μεταφράσεν ὁ Μαβίλη; σ' ἐκεῖνο που μεταφράσεν ὁ Θεοτόκης, καὶ ἴσως ἐπηρεαζόμενος ἀπὸ τὸ πρῶτο μέρος ὁ ἀναγνώστης δὲν ἴκανο τοιθεῖ ἀπὸ τὴν ἐξακολούθησιν.

Μὰ ὅσοι καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐπιτυχία τοῦ Μαβίλη καὶ ὅσοι τοῦ Θεοτόκη, ἓνα εἶναι τ' ὅτι τὰ νεοελληνικὰ γράμματα ἀπόκτησαν κ' ἓνα νέο ἀριστούργημα, κ' ἐγὼ δὲ θά μπορούσα νὰ βρῶ στὴ γλώσσα μας ἕρκολα παρόμοια μεταφραστικὴν ἐπιτυχία. Ἴσως κ' οἱ δύο μεταφραστικὲς ἀφ' ἑαυτῶν ἐργασίες νὰ μὴν ἔχουν καμμιά διανοητὴ ὥς πρὸς τὴν ἐπιτυχία, ἴσως ἔπρεπεν δλάκερο τὸ ἔ'ος νὰ μεταφραστῆ ἀπὸ ἓνα καὶ μόνον, μὰ κ' ἔτσι που εἶναι ἔχτὸς ἀπὸ τὸ μεγάλο ἀπόκτημα, στέκει σὰ μιὰ θύμησιν τοῦ παράκαιρου χαμοῦ τοῦ Μαβίλη, που δὲν πρόφτασε νὰ ξετελειώσῃ τὸ ἔργο το', ἔτεκα τῆς πολεμικῆς του μανίας, που τὸση ζημία, ἀντὶς ὠφέλεια, ἔφερε.

Ἐχτὸς ἀπὸ τὸν πρόλογο που μεταφράσεν ὁ Θεοτόκης ἀπὸ τὸ Γερμανικόν, σ' ὁ τέλος δημοσιέβονται ἀπὸ τὸν ἴδιο διαφωτιστικὰ σκόλια, Γ. Σ.

C. Lombrosso : «Πνευματικὸς καὶ Ὑπνωτισμὸς». Μετάφρασις Μ. Ν. Κάτση (Φιλοσοφικὴ καὶ Κοινωνιολογικὴ Βιβλιοθήκη Φέξη) Δραχ. 4.

Γ. (Ἰωαννίδη) Βαμπανιάδ : «Σημειώματα Διοικητικὰ». Ἀθήνα 1914.

Γ. Παπανδρέου : «Ἑλληνικὸν Μέλλον». Ἀλεξάνδρεια 1914. Δρ. 0,50.

Ν. Γιαννιῶ : «Σοσιαλισμὸς τοῦ Κράτους» Ἀθήνα 1914. Δραχ. 0,30.

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ἦ ἐξ' ἑνὸς που δημοσιέψαμε στὸ περασμένον φύλλο ἔχει τὴν ἱστορία τῆς. Ἔγινε πρὸ εἴκοσι περὶ τοῦ χρόνιου ὅταν εἶχε περᾶσει ὁ Ψυχάρη; ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ ἀπάγγειλε τὸ **Φιλί** του στὸν «Παρνασσό».

— Ὅπως μᾶς δηγήθηκε τὰ ἱστορικὰ τῆς ὁ Βλαχογιάννης, κίλιο μέλος τοῦ «Παρνασσού» τότε εἶπε νὰ γίνῃ ἡ εἰκόνα γὰρ θύμησιν τῆς βραδυῆς τοῦ **Φιλιππῆ**. Κ' ἔτσι μαζοχτήκαμε σ' ἓνα φωτογραφεῖο, ἀπέναντι στὴ Βουλῆ, ὁ πρόεδρος τὸ εἶπε «Παρνασσὸς κ. Ν. Πολίτης, μερικὰ ἄλλα μέλη τοῦ «Παρνασσού», καὶ μερικοὶ ἄλλοι λόγιοι καὶ ποζάρανε.

— Τὴ στιγμὴ ὅμως, τὴν κρίσιμη, που ἡ φωτογράφιση (γιατὶ γυναῖκα εἶτανε νὰν τοῖς φωτογραφῆσαι) τοῖς φώναξε «Προσοχὴ!», ὁ μαζαρίτης ὁ Ροῦδης; που δὲν καλοόνογε, ἀρχίνησε νὰ ξεσκονίζει τὸ γυαλὶ τῶ συρτοματιῶ του, κ' ἔτσι ἡ φωτογραφία χάλασε.

— Ὅστερ' ἀπ' αὐτὸ τὸ κίξο, κινήσανε ὅλοι νὰ φωτογραφηθοῦνε στοῦς Στόλους, μὰ καὶ καὶ δὲν ἔγινε ὁμαλὰ ἡ δουλειά, γιατί ὁ Ψυχάρης; κάτου εἶτανε νὰ πάει καὶ τοῖς χασομήρησε μιὰ περὶ τοῦ ὄρα.

— Ὅτισσο ἔγινε, ὅστερ' ἀπὸ χίλια βάσανα, ἡ φωτογραφία καὶ τυπώθηκε προχτὲς στὸ Νουμά γιὰ νὰ θυμίσῃ εἰς μερικοῖς τὰ περὶ τὸν νύκτα του; (ἂν ὅχι καὶ τὶς περασμένους; ἰδέε; τους;) καὶ νὰν τοῖς μεταλολήτῃ.

ΕΜΠΕΡΣΟΝ.—Θέλετε νὰ μάθετε πὸς νὰ γράφετε; Στὸ δρόμο, ἀπὸ τὸ δρόμο νὰ πάρετε μαθήματα. Καὶ γιὰ τὴν ἐκτίμησιν καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ που κληρονομοῦ ὠραῖες τέχνες, πρέπει νὰ συγχάξῃ εἰς τὴν Ἀγορά. Ὁ λιτός, καὶ ὁ πλούσιος, νὰ τὸ ἴσῃ, τὸ σπίτι τοῦ συναγράφα.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΕΝ Τῷ ΥΠΟΥΡΓΕΙῷ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Αἱ προθεσμιαὶ ὑποβολῆς αἰτησῶν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τοὺς κάτωθι διαγωνισμοὺς λήγουσι διὰ μὲν τὴν ἀποστολὴν δέκα ὑποτρόφων πρὸς σπουδὴν τῆς Γεωπονίας τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ., διὰ τὸν διορισμὸν ἐνὸς εἰς θέσιν μηχανικοῦ ἀ τάξεως καὶ δύο εἰς θέσεις ὑπομηχανικῶν ἀ τάξεως ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας διὰ δοκιμαστικὰς καὶ ὑδαυλικὰς διατάξεις τὴν 14 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. καὶ διὰ τὴν κατάληψιν μιᾶς θέσεως εἰδικῶν μηχανουργῶν ἐν τῇ Ἀβερῶσει Γεωργικῇ Σχολῇ Ἀριστείας τὴν 10 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ.

(Ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς — Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς — Ἀλεξάνδρειας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰ, ἀφ' ἑαυτοῦ ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἀ ἔσεως θαλαμηγῶν ἀτμόπλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀ ἀχορεῖ ἐκ Πειραιῶς (Πορταλὶα Τροῦμπα.).

Ἐκαστὴν ΗΕΜΙΗΤΗΝ, ὄραν 10.30 μ. μ. διὰ **Σύρον, Τήνον, Ἄνδρον καὶ Κόρθιον.**

Ἐκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὄραν 3 μ. μ. διὰ **Ἀλεξάνδρειαν.** Ἀπὸ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν **Ἀθήναις**. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδιῶν κ. κ. Θωμᾶ Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γαϊόλμαν καὶ Σ. Σωτηρίου, (πλατεῖα Συντάγματος.) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (πρὸ τὸν ἡλεκτρικῶν σταθμῶν Ὀμνιοῖας).

Ἐν **Πειραιεῖ**. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φλοῦνος, 44, (δίπλοισεν Ἀγίας Τριδος).

Ἐν **Ἀλεξάνδρειᾳ**. Μ. Π. Σαββᾶν, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1. (Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΒΕΡῶΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Καλοῦνται νὰ προσέλθωσιν ἐντὸς 8 ἡμερῶν εἰς τὴν Ἀβερῶσειον Γεωργικὴν Σχολὴν εἰς Ἀριστεῖαν πρὸς ἐγγραφήν των καὶ εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Σχολὴν οἱ ἀναπληρωματικοὶ ὑποψήφιοι, Σδιγγος, Γαγονάκης, Ἐκλέκης, καὶ Σκαρόου.

(Ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας)

ΠΑΛΑΜΑΣ — Κάθε ἄ θρωπος πρὸς μὲ τὴν ψυχὴ του ἀγωνίζεται μὴν ἰδέα νὰ στηρίξῃ, μὴν ἰδέα νὰ ὑψώσῃ, ὅσο μικρὸς κ' ἂν εἶται, τοῦ φαίνεται πὸς θύει πάντα στὰ μάτια του μπροστὰ σὲν ἓνα τραβημικὸ τρομαχτικόν, σὲν τοῦ Αἰσχύλου τὸ «ἡμερόφαντον ὄναρ», ἓνα γαρμύ. Εἶναι ὁ γαρμύς τῆς θυσίας.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΝΑ, Ο ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΜΟΣ!

Φίλε «Νουμά»,

Στή «Νέκ 'Ελλάς» τής Δευτέρας δημοσιεύθηκε ένα χρονογράφημα του κ. Νικόλου Νιρβάνια «'Αγάπη πού φρονέει:» απ' άφορμή τής Κοινής Γνώμης σου του περασμένου φύλλου «Βάνδαλοι στο Δαφνί».

Γιά τήν Κοινή αυτή Γνώμη έγραψε ή «Νέκ 'Ελλάς» ένα παρογραφέκι στο φύλλο τής περασμένης Κυριακής, αναφέροντας πώς το πράμα αυτό γραφτηκε στο «Νουμά»—ναί, στο «Νουμά», φαρδιά πλατιά.

Νά, τώρα πώς άρχινάει ο κ. Νιρβάνιας το άρθρο του: «'Από τήν χθεσινήν «Νέκν 'Ελλάδα» έπληροφορήθηκα ότι υπάρχουν ακόμη μωστικά εις τήν μονήν του Δαφνίου...»

Δηλ. ή «Νέκ 'Ελλάς», ποδνκι έπιτέλους έφημερίδα, δέ φοβήθηκε νά αναφέρει το «Νουμά», κι ο κ. Νιρβάνιας, πού έπαγγέλλεται και το δημοτικιστή, ... έπληροφορήθη από τή «Ν. 'Ελλάδα I»

Δέν είδε το «Νουμά» ο κ. Νιρβάνιας; 'Υποθέτω πώς τον είδε, άφου μάλιστα είναι κοινό μυστικό πώς και οι τίτχοι του Ρουί—Μπλάς, πού δημοσιεύονται στο ίδιο φύλλο του «Νουμά» με τούς «Βάνδαλους στο Δαφνί», είναι φιλοτεγγνημένοι από τον ίδιο τον κ. Νιρβάνια.

Μά και νά μή τον έδλεπε—άφου πολλοί, πλτωνικοί δημοτικιστάδες, θέλουνε νά φάνηνται: πώς δέν

τον βλέπουν!—, τον είδε ή «Ν. 'Ελλάς» και το φώναξε κιόλας. Μπορού-ε λοιπόν κι ο έράσμιος χρονογράφος της νάν το πληροφορηθεί από το «Νουμά», κ' έτσι: θάκαμνε, άν και λόγου του δέν τόχαινε νά έπαγγέλλεται το φηκτικό δημοτικιστή.

Δικός σου

Γ. ΠΑΡΑΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

“ ΜΟΥΣΙΚΗ ,,

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΤΗΣ Β. ΑΥΓΗΣ

13 — 15 Σ το ά Άρδ ακείου

ΑΘΗΝΑΙ

Δι' άδμα και κλειδοκύβαλον

'Από τήν όπερέττα του κ. Θ. Σακελλαρίδου

ΣΤΑ ΠΑΡΑΠΗΓΜΑΤΑ

- 251—116! πό! τί νά κάμω (χορευική δυοδία) . . . Δρ. 1,25
- 252—Τρελλάινουμαι για κόρτε. . . . . » 1,25
- 253—(Νουμά» ένα βραδύ (βαλς-δυοδία) . . . » 1,25
- 254—Είνε πεταχτή (polka-duetto). . . . » 1,25

Και όλα τα τραγούδια των Παρθαναίων του '914

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Το ταχύπλοον 'Ελληνικόν Οαλαμηγόν

“ ΑΘΗΝΑΙ ,,

θέλει αναχωρήσει εκ Πειραιώς (μέσω Καλαμών—Πατρών) κατ' εϋθειαν διά Νέαν 'Υόρκην τήν 5 Οκτωβρίου.

'Επίσης το θαλαμηγόν άμόπλοιον

“ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ,,

αναχωρήσει εκ Πειραιώς μέσω Καλαμών—Πατρών κατ' εϋθειαν διά Ν. 'Υόρκην τήν 12 'Οκτωβρίου.

'Επίσης το μέγα ελληνικόν άμόπλοιον

“ ΠΑΤΡΙΣ ,,

αναχωρήσει εκ Καλαμών—Πατρών κατ' εϋθειαν διά Ν. 'Υόρκην τήν 20 'Οκτωβρίου.

Δι' έπιβάτας, εισιτήρια και πειραιέρω πληροφορίας άπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορείον 'Εθν. 'Ατμοπλοίας δόξ 'Απελλού 1. 'Αρθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικόν Πρακτορείον 'Εθν. 'Ατμοπλοίας τής 'Ελλάδος, δόξ Φίλωνος άρ. 44 (επίθεν 'Αγίας Τριάδος). 'Αρ. τηλ. 127.

Οι θέλοντες νά άναχωρησι θέτεις άνάγκη νά δηλώσωσι έγκαιρώς εις τή Κεντρική Πρακτορεία τής 'Εταιρίας και εις τούς κατά τόπους άνεγνωρισμένους αντιπροσώπους.

'Υποστηρίζοντες τή 'Ελληνική άμόπλοια ύποστηρίζετε τήν Σημείαν της, μεγαλύτετε τήν Πατριδα της.